

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమద్వాల్మీకీయరామాయణం

॥ సుందరకాండం ॥

ఏకచత్వారింశః సర్గః

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీసీతారామాఖ్యాం నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
॥ సుందరకాండం ॥
ఏకచత్వారింశః సర్గః

హనుమతా ప్రమదావనస్య విధ్వంసః

స చ వాగ్భిః ప్రశస్తాభిర్గమిష్యన్ పూజితస్తయా ।
తస్మాద్ దేశాదపాక్రమ్య చింతయామాస వానరః ॥ 5.41.1 ॥

అల్పశేషమిదం కార్యం దృష్ట్యేయమసితేక్షణా ।
త్రీనుపాయానతిక్రమ్య చతుర్థ ఇహ దృశ్యతే ॥ 5.41.2 ॥

న సామ రక్షఃసు గుణాయ కల్పతే
న దానమర్థోపచితేషు యుజ్యతే ।
న భేదసాధ్యా బలదర్పితా జనాః
పరాక్రమస్త్యేష మమేహ రోచతే ॥ 5.41.3 ॥

న చాస్య కార్యస్య పరాక్రమాదృతే
వినిశ్చయః కశ్చిదిహోపపద్యతే ।
హతప్రవీరాశ్చ రణే తు రాక్షసాః
కథంచిదీయుర్యదిహోద్య మార్దవం ॥ 5.41.4 ॥

కార్యే కర్మణి నిర్వృత్తే యో బహూన్యపి సాధయేత్ ।
పూర్వకార్యావిరోధేన స కార్యం కర్తుమర్హతి ॥ 5.41.5 ॥

న హ్యేకః సాధకో హేతుః స్వల్పస్యాపీహ కర్మణః ।
యో హ్యర్థం బహుధా వేద స సమర్థోఽర్థసాధనే ॥ 5.41.6 ॥

ఇహైవ తావత్కృతనిశ్చయో హ్యహం
 ప్రజేయమద్య ప్లవగేశ్వరాలయం।
 పరాత్మసమ్మర్దవిశేషతత్త్వవిత్
 తతః కృతం స్యాన్మమ భర్తృశాసనం॥ 5.41.7 ॥

కథం ను ఖల్వద్య భవేత్ సుఖాగతం
 ప్రసహ్య యుద్ధం మమ రాక్షసైః సహ।
 తథైవ ఖల్వాత్మబలం చ సారవత్
 సమానయేన్మాం చ రణే దశాననః॥ 5.41.8 ॥

తతః సమాసాద్య రణే దశాననం
 సమంత్రివర్గం సబలం సయాయినం।
 హృది స్థితం తస్య మతం బలం చ వై
 సుఖేన మత్వాహమితః పునర్వ్రజే॥ 5.41.9 ॥

ఇదమస్య నృశంసస్య నందనోపమముత్తమం।
 వనం నేత్రమనఃకాంతం నానాద్రుమలతాయుతం॥ 5.41.10 ॥

ఇదం విధ్వంసయిష్యామి శుష్కం వనమివానలః।
 అస్మిన్ భగ్నే తతః కోపం కరిష్యతి స రావణః॥ 5.41.11 ॥

తతో మహత్సాశ్వమహారథద్విపం
 బలం సమానేష్యతి రాక్షసాధిపః।
 త్రిశూలకాలాయసపట్టిశాయుధం
 తతో మహద్వృద్ధమిదం భవిష్యతి॥ 5.41.12 ॥

అహం చ తైః సంయతి చండవిక్రమైః
 సమేత్య రక్షోభిరభంగవిక్రమః।
 నిహత్య తద్ రావణచోదితం బలం
 సుఖం గమిష్యామి హరీశ్వరాలయం॥ 5.41.13 ॥

తతో మారుతవత్ క్రుద్ధో మారుతిర్భ్రమవిక్రమః |
ఊరువేగేన మహతా ద్రుమాన్ క్షేప్తుమథారభత్ || 5.41.14 ||

తతస్తద్ధనుమాన్ వీరో బభంజ ప్రమదావనం |
మత్తద్విజసమాఘుష్టం నానాద్రుమలతాయుతం || 5.41.15 ||

తద్వనం మథితైర్వృక్షైర్భిన్నైశ్చ సలిలాశయైః |
చూర్ణితైః పర్వతాగ్రైశ్చ బభూవాప్రియదర్శనం || 5.41.16 ||

నానాశకుంతవిరుతైః ప్రభిన్నసలిలాశయైః |
తామ్రైః కిసలయైః క్లాంతైః క్లాంతద్రుమలతాయుతైః || 5.41.17 ||

న బభౌ తద్ వనం తత్ర దావానలహతం యథా |
వ్యాకులావరణా రేజుర్విహ్వలా ఇవ తా లతాః || 5.41.18 ||

లతాగృహైశ్చిత్రగృహైశ్చ సాదితై -
 ర్యాశ్చైర్మృగైర్వారృవరైశ్చ పక్షిభిః |
శిలాగృహైరున్మథితైస్తథా గృహైః
 ప్రణష్టరూపం తదభూన్మహద్ వనం || 5.41.19 ||

సా విహ్వలాశోకలతాప్రతానా
 వనస్థలీ శోకలతాప్రతానా |
జాతా దశాస్యప్రమదావనస్య
 కపేర్బలాద్ధి ప్రమదావనస్య || 5.41.20 ||

తతః స కృత్వా జగతీపతేర్మహాన్
 మహద్ వ్యలీకం మనసో మహాత్మనః |
యుయుత్సురేకో బహుభిర్మహాబలైః
 శ్రియాజ్వలంస్తో రణమాశ్రితః కపిః || 5.41.21 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ఏకచత్వారింశః సర్గః ||